

Religija

- je organizirana celota verovanj, občutenj, simbolov, moralnih predpisov, kulturnega delovanja ki se navezuje na idejo o nadnaravnem
- ljudje z verovanjem dajejo smisel svojemu življenju in si s tem razlagajo na vprašanja o krivicah, trpljenju...

Vrste religij

- Animizem je verovanje v duhove
- Totemizem je verovanje v simbole
- Politeizem je verovanje v več bogov
- Monoteizem je verovanje v enega boga
- Ateizem je brezverje

Elementi religije

- verske pripovedi (ponavadi v pisni obliki)
- verske resnice ali dogme
- verska doživetja, čustvovanja
- verska ravnanja, obredi, romanja, simbolika

Religijske organizacije

Cerkev

- je najvišja in najmočnejša organizacija ki ima največje število članov
- odnosi so hierarhično razporejeni (nadrejenost, podrejenost)
- primer je rimskokatoliška cerkev (papež, kardinali, škofje, duhovniki)
- pripadniki postanemo z rojstvom oz. s krstom
- velja celibat (popolna predanost Bogu)

Denominacija

- je na nižjem nivoju kot cerkev
- ima številno članstvo
- zanjo je značilna večja individualnost posameznika
- člani so med sabo solidarni
- najbolj je razširjena v ZDA
- to so baptisti, metodisti

Sekta

- nastala je z odcepom od cerkve, tako da je z njo v sporu in s celotno državo
- značilno je zelo velika solidarnost med člani
- to so Jehove priče, mormoni, satanisti, scientologija

Kršćanstvo

- simbol je križ, saj je tam trpel Jezus in umrl za vse ljudi tega sveta
- verska ustanova je cerkev, knjiga je Biblija iz Stare in Nove zaveze
- Jezus se je rodil leta 0 od takrat štejejo leta
- Je monoteistična religija
- Deli se na katolištvo, protestantizem, pravoslavlstvo
- 2 milijarde vernikov

Islam

- simbol je polmesec z zvezdo, ki kaže vernikom pravo pot
- je monoteistična religija v boga Alaha
- pripadniki so Muslimani
- pričetki leta 622 ko je Mohamed pribežal iz Meke v Medino in od takrat štejejo leta
- sveta knjiga je Koran
- verska ustanova je džamija, zraven vsake je stolp minaret ki kliče k molitvi
- je najhitreje rastoča religija na svetu
- pri molitvah pokleknejo...

Budizem

- simbol je krog z osmimi špicami ki kaže vernikom prave poti: trud, delo, razumevanje, dobra dela, razmišljanje, zbranost, pozornost, govor
- utemeljitelj je Buda (Sidharta Gautama)
- Verjamejo da po smrti odidejo v stanje večnega mirovanja (Nirvana)
- Začetki so 5., 6. stoletju pr.n.št. v Indiji
- Je monoteistična religija
- Sprejele so jo revne množice
- Štiri prelemite resnice (štirje vidiki trpljenja)
- Verska ustanova je pagoda
- Spoštujejo menihe, oblečeni so v kimono z obrito glavo, nosijo jim hrano

Hinduizem

- 3 glavni bogovi (Brahma, Višnu, Šiva)
- Politeistična religija
- Verska ustanova je tempelj
- Začetki 2500 pr.n.št.
- Največ v Indiji
- Glavni so buruji (učitelji)
- Ganges je sveta reka kjer se očiščujejo, imajo obrede ...
- simbol je slon, krava je sveta žival
- 1 milijarda vernikov

Sekuralizacija

- to pomeni zmanjševanje vpliva pomembnosti religije v zahodnem svetu – bogatejših državah, medtem ko se v vzhodnem svetu – revnejših državah religija povečuje

Pri nas se kaže v:

- manj krstev, cerkvenih porok in ljudi v cerkvi
- manjši vpliv religije na šolstvo in družbene dejavnosti

Družbeni nadzor

Cilj tega je obvladovanje človekovega vedenja

- Formalni družbeni nadzor

Temelji na pravu, in so s pravnimi normami določena ravnanja vnaprej prepovedana

Izvajajo ga: policija, inšpekcija, zdravstvo, šolstvo, psiho bolnišnice, varnostna služba, tožilstvo, center za socialno delo

- Neformalni družbeni nadzor

Poteka v vsak dan ko drug drugega omejujemo in nadzorujemo

Izvajajo ga: doma, v šoli, prometu, v trgovini

Konformnost

- izhaja iz lat.besede Conformis kar pomeni primeren, prilagojen

Gre za prilagajanje posameznika k določeni družbeni skupini ali širši družbi, ravnati se mora v skladu s pravili (samo umevno ali pod zunanjo prisilo)

Odklonskost

To so vsa dejanja, ki odstopajo od družbenih norm in pričakovani neke družbe, zato sledijo blage sankcije (opomin, grožnja, prepoved, javno delo)

ostre sankcije (zaporna, denarna, smrtna kazen)

Smrtna kazen

- je ne izvajajo povsod, pri nas je prepovedana in tudi v Evropi
- izvajajo jo z injekcijo, strelom, električnim stolom
- države kjer je dovoljena (74): ZDA, Kitajska, Indija, Egipt

Zapori

Kongo, Kuba, Kolorado, Rusija

ZDA San Quentin, Norveška – Oslo, Avstrija